

RINGE EFTERSKOLE

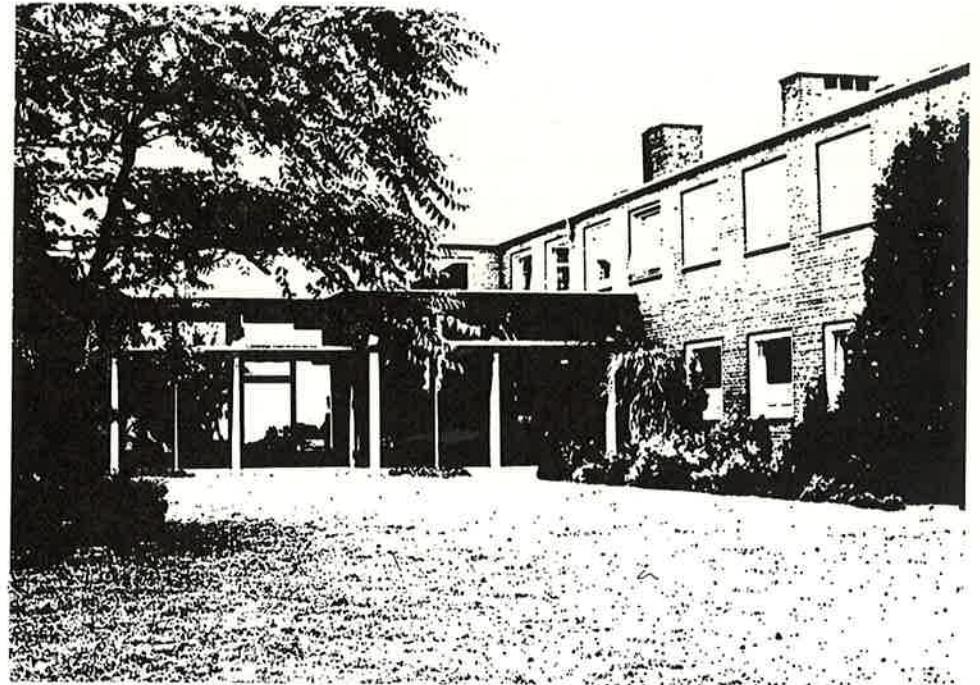

Ringe Fri- og Efterskole

Årsskrift 1979

50. årgang - udgivet af elevforeningen

Ved skolens formand

Det er selvfølgelig en glæde for mig, år efter år at kunne berette om den store interesse der er for efterskolen i almindelighed, og for vor skole i særdeleshed, idet skolen igen i år er fuldt belagt og at jeg i skrivende stund kan oplyse at der også til kommende år er fuldt hus, og det til trods for at den økonomiske støtte til skoleophold er blevet dårligere.

Men ikke alene efterskolen, – også børneskolen har vind i sejlene. Vi står i dag i den situation, at måtte begrænse, hvis vi nogenlunde skal bibeholde en klassekvotient på ca. 15, som vi har sat som det mest hensigtsmæssige, det kan være svært at administrere, men det må vi se at leve op til på bedste måde.

Hele den store aktivitet der er indenfor vore to skoleformer, medfører da også at der er et stort behov for lokaler. Vi skal således have bygget et par klasseværelser til friskolen, vi skal have bygget en værkstedbygning til efterskolen, og som jeg nævnte i sidste årsskrift, en gymnastiksal eller lille hal, hvad man så vil kalde det.

For værkstedbygningen forelå allerede i marts et udarbejdet projekt, gående ud på et ungdomsarbejdsløshedsprojekt, hvorved vi derved mente at kunne komme de unge arbejdsløse til hjælp og samtidig få denne bygning rejst. Såvel amt, kommune og ministeriet er søgt om midlerne og har da også i nogen grad vist velvilje, men endnu er det ikke lykkedes at få trådene til at nå sammen, – der er fortsat forhandling og vi håber det lykkedes.

Hvad gymnastiksalen angår er vi i fuld gang med placering og projektering og i dette indgår også udvidelsen af friskolen. Det er imidlertid ikke særlige lystige toner der lyder når vi når frem frem til hvad det vil koste. Jeg vil ikke her nævne tal, blot oplyse at man chokeres når man hører de tal der nævnes, alt er steget i en sådan grad, at vi næsten ikke kan følge med.

Dernæst kommer at vi for gymnastiksalens vedkommende ikke får statslån bevilget før tidligst om 4-5 år og måske der går 8-10 år, så det er ikke nemt på nuværende tidspunkt at se hvad det hele kan blive til, men vi er da så heldig stillet, at vi på hver side af skolen har en stor hal som vi kan benytte, nemlig Ringehallen og Gymnasiehallen.

Vi har på Ringe Fri- og Efterskole en meget sund økonomi, og den skulle jo nødvendigvis ødelægges.

Hermed ønskes alle en glædelig jul og et godt nytår.

Verner Tange

Kære tidligere elever

Mange hændelser foregår sådan i løbet af et skoleår. Uden at jeg ville drømme om i min årsberetning til jer at gå i detaljer, er det ganske gavnligt at blive tvunget ind i overvejelser omkring årets forløb. Derfor føles det heller ikke som nogen belastning at skulle holde jer à jour med livet her på Ringe Fri- og Efterskole.

Vi startede efter sommerferien 1979 som sædvanligt det nye elevhold i midten af august.

Det er ganske spændende også med den ankomstdag. Indstrømmer fra alle egne af landet en række unge hver med deres forudsætninger og hver med deres forventninger – og her står vi faste på stedet og funderer over, om det hele atter skal lykkes. Den atmosfære af forventning gør, at det hele føles nyt og godt hver gang.

Een af de mest positive ting ved at tage på efterskole er, at der kan man begynde på en frisk. Ingen tager hensyn til den enkeltes fortid, dels fordi den ikke kendes, og dels fordi den sådan set ingen interesse har for det, der nu skal foregå. Det er fremtiden, der tæller, og det giver virkelig mulighed for at starte på en frisk, uafhængig af hvilken rolle man eventuelt mere eller mindre frivilligt har måttet spille tidligere.

Skulle man svare på, om forventningerne til et skoleårs vellykkede forløb altid bliver opfyldt, må svaret blive, at det oftest er tilfældet – heldigvis.

Dermed er ikke sagt, at forløbet bliver, som man har forudset, dette er vel oven i købet sjældent. Det spændende i arbejdet med mennesker er, at de er uberegnelige.

Lad os takke for det i vor datamattid. Uhyggelige perspektiver tegner sig, om vi kunne kode forløbet ind i den ene ende og få resultatet ud i den anden. Nej, *forløbet* skal *lev*es blandt mennesker, derved bliver det just levende.

Alligevel, om det end er til at undre sig over, må vi ved slutningen af et skoleår, hvor resultatet gøres op, (slet ikke prøveresultaterne) sige: »Det fik lov at lykkes«. Lykkedes tilfulde er hele værket, når man fornemmer, at den ungdomsflok, vi er betroet, har fået noget sat i gang, som aldrig vil gå i stå: Glæde ved livet og mod på samme! Thi just fremtiden hører jo ungdommen til, og derfor skal de sættes i gang med at ville den!

Også det hold, der rejste til sommerferien, var det en god oplevelse at dele fællesskabet med i arbejde og fest. Den *barnlige* stemning, der river os alle med ind mod jul, gør sit til, at vi voksne her får lov til igen og igen at føle den store, enfoldige glæde ved julen og dens budskab. Omkranset af ungdom får vi lov at beholde og opleve julen alle dage som i børne- og ungdomsårene.

Ind under jul – hvor er det festligt. Her rumsteres og forberedes i alle kroge, efter at det første lys er tændt i adventskransen. Stemningen stiger og stiger, og så – så er det jul!

Januardagene varsler tilbagekomst – lidt sagte går hjulene i gang, surheden stiger med januardagene. Et stort lys er lagt bag os med julens fest. Reserverne er ved at være opbrugte ved februar. Pludselig er der håb forude: Fastelavn – forberedelserne til fastelavnsfesten, hvor det foregående års elevhold skal komme, ligger ret forude.

Bunden omend nået, er stemningen vendt, aktiviteterne stiger, der bliver liv i kludene. Vi går mod forår. Så har vi næste punkt – elevstævnet – og det alt sammen!

En skøn sommerdag langt før vi aner, står vi, som vi begyndte i skolegården. Nu er det afsked!

Omend det er livets vilkår med den afskedstagen, så er der intet menneske, der rigtig er dus med den situation. Vemoden ved at skilles er for påtrængende.

Ferien spreder indtrykket fra afskedsdagen, nye impulser mødes, ny opladning sker. Hurtigt kommer dagen, vi må ombord igen. Gjorden er rundet. En sådan rytme er livet på en skole.

Forandringer sker der på mange måder fra det ene år til det

andet. I skolen prøver vi nye »systemer« og nye måder at gribe tingene an på. Ansigter skifter. Dog er det væsentligt i grunden det samme, og det skal det være!

Carlo er rejst til Ollerup for at uddanne sig som lærer, Lone Broholm er i stedet trådt ind i rækkerne, tillige har vi i efterskolen fået Marianne Rasmussen som lærer. Bjarne Rasmussen, som var årsvikar i både friskole og efterskole, fortsætter sin læreruddannelse. Som ny lærer i friskolen har vi fået Søren Møller Hansen. De nye er alle faldet fint til i »virksomheden«!

Køkkenet ledes stadig af Solveig. Held for det; Anne er her også endnu. Ellers er der nye piger. Ingeborg, Inge (Amanda) og Bente rejste, ville prøve andre »kødgryder«, i stedet fik vi Marianne, Lisbeth fra sidste elevhold, og Sara. Fremdeles kan vi gå mætte og tilfredse fra bordets glæder.

I friskolen er nu 91 børn. Det er en fornøjelse at se, hvor godt de har det sammen deroppe. Intet betyder mere end et harmonisk børneskoleforløb for den senere tilværelse. På efterskolen er nuværende holds størrelse på 98. Vi har også megen grund til at se med fortrøstning på samarbejde med dem.

Nu glæder vi os til, at mange fra sidste års hold vil følge indbydelsen herfra, som vil blive udsendt til fastelavnsfesten den 10. februar. Og I må *alle* gøre en stor indsats for at komme til elevstævnet her lørdag den 31. maj og søndag den 1. juni. Sørg for at sætte hinanden stævne. Ingen bliver for gamle til at deltage. Vi venter jer i stort tal. Skal det lykkes, må I gøre et arbejde – på med vanten!

Vi har det i alle måder godt her. Rammerne og vilkårene, vi skal arbejde under, er til stede. Så havde vi det ikke godt, da ville årsagen være at finde hos os selv. En sådan erkendelse er og bliver et godt udgangspunkt for alt virke. Tusinder lider her i landet og ud over verden uden egen skyld. Måtte vi, som så meget er givet, forstå, at dette privilegium forpligter os til at dele ud af vort overskud til dem, som trænger.

— — —

Til slut tak for alle jeres opmuntrende hilsener, besøg og

anden opmuntring til vort daglige liv. Det er pragtfuldt at møde jer, både når vi skal dele modgang og bekymringer med jer, og jeres succes'er. Husk, at her er I virkelig velkomne.

Modtag ønsket om en glædelig jul og et velsignet nytår fra os alle.

Kirsten og Gunnar Kjær

Er krig og nød menneskehedens skæbne?

Fra tidernes morgen har afgørelser om tvistigheder mennesker imellem været afgjort med våben, og således er magt blevet til ret!

Da krig altid i sit kølvand har efterladt ruin, ødelæggelser og lidelser, har der samtidig altid været spekuleret over, hvordan de store uoverensstemmelser kunne klares uden de ødelæggende krige. Trods al fremgang og opfindsomhed er der intet fremskridt sket på dette område. Nu, i 1979, hvor vi på så mange områder menes at befinde os på et højere trin på kulturstigen, må vi beskæmmet erkende, at instrumentet til afgørelser af stridigheder nationerne imellem stadig er våben. Udviklingen er: Forbedring af disse!

Denne udvikling er til gengæld enorm – fra spyd og sværd er midlerne nu til at udslette kloden i vor besiddelse. Kapløbet om, hvem der kan finde mest totale udslettelsesvåben raser videre.

Man spørger sig selv: Er menneskehedens skæbne da uløseligt bundet til krig og nød? Findes der ingen mulighed for, at nationerne kan leve side om side erkendende at være i samme båd, og derfor sætte de enorme midler, som nu bruges til at udslette hinanden, ind på at gøre den korte stund, alle har på jorden, til en god oplevelse?

Stående konfronteret med det verdensbillede, vi kender i dag, er tanken om fred på jorden urealistisk og naiv! Kun fyrretyve år efter, at verdensragnarokket satte ind, er situationen således, at den vestlige verden, som udgør en trediedel af verdens befolkning, har svunget sig op til et materielt stade, intet menneske forud har turdet drømme om.

Samtidig med denne velstand er konklusionen desværre: Aldrig har mennesket med så meget oplevet sig selv så lidt.

Her overfor står 2/3 af jordens befolkning i den tredje verden og savner det allernødvendigste til livets opretholdelse.

Situationen er altså, at befolkningen i overflodssamfundet og befolkningen i den såkaldte u-zone hver ud fra deres forudsætninger tilsammen udgør: Lidelsens Hav.

Midt i dette mørke lurder parterne på hinanden med mistro og had. Man kan således med rette sige, at menneskeheden er kørt fast, og vi således står ved den afgørende korsvej, hvor afgørelsen om fremtid eller tilintetgørelse skal træffes. Således er vi stillet over for et skæbnevalg, som indeholder intet mindre end valget mellem tilværelsens totale udslettelse eller dens fortsættelse.

At vi er stillet i denne aldrig før sete situation, vil intet tænkende menneske kunne benægte. Tilbage bliver da det alt afgørende spørgsmål: Valget af de midler, der skal kunne afvende jordens befolknings undergang, og måske føre den ind i en ny og bedre tilværelse.

Skal vi følge de mennesker, der hævder, at kun oprustningsvejen kan bevare freden? Eller er det nedrustningsfortalerne, vi skal slå vor lid til?

Resultatet af forsøget med sværdet og atomladningerne til verdensforbedring kender vi! Pacifismens forsøg i samme retning har givet samme resultat. Er der en tredje mulighed?

Ja, jeg tror, den tredje mulighed findes, og det er oven i købet den kendteste, men samtidig den sværeste. Vi skal sætte alt ind på at fjerne årsagen til det, der hidtil og fremtidig uundgåeligt fører til krig: Den menneskelige egoisme. Den fører kun til uretfærdighed, menneskelig fornedrelse og ufattelige lidelser.

I vesten skal vi have et »NATO« der sætter hele sin styrke ind på fordelingsproblematikken. Kommer der således et »rustningskapløb« mellem Vesten og Warsawalandene om at fordele jordens materielle goder retfærdigt til den store lidende masse, da er vi inde i en udvikling, der vil bringe menneskeslægten frem til en ny tid, hvor man med undren ser tilbage på fortidens dårskab; men også samtidig med stolthed over, at mennesket kan være stærkere end dets skæbne!

Jeg tror med Nordahl Grieg: Ung må verden endnu være!

Gunnar Kjær

En hilsen til gamle elever

Jeg standser op og prøver i erindringen at mindes de enkelte elever – og oplevelser med de mange.

Efter at jeg har levet på Langeland i tretten år, ligger begivenheder fra 1940-66 et stykke fra dagen i dag. – Men jeg føler mig bundet til at skrive – bundet betyder her omtrent det modsatte af at være tvunget. Lad mig prøve, om vi kan råbe hinanden op.

Vore veje er jo skilt fra hinanden – løbet i forskellige retninger. I sommer ved elevmødet var jeg den eneste fra årene 1940-66. Det er en ejendommelig oplevelse. Er det mig, der er blevet for gammel, eller er det jer, der har svigtet?

Jeg forstår godt nok, at I hver har fået jeres gerning, som I er bundet til – af pligt eller lyst – måske begge dele, og må passe det nærmeste først. Kun jeg var fri – men dog bundet af det gamle fællesskab, vi oplevede på skolen. I det sidst forløbne år, hvor jeg har boet i Ryslinge, har jeg mødt mange af mine elever fra Ringe Efterskole. Det er forresten skønt, en af mine bedste oplevelser her. For når vi har snakket lidt, dukker der minder op fra det fællesskab, vi levede i på skolen.

— — —

For vel 4 år siden oplevede jeg at få en indbydelse fra en flok gamle elever, der for 25 år siden var på skolen, til at være sammen med dem en eftermiddag til en slags elevmøde på Hotel Ringe. Vi fik middagen, og snakken gik livligt og let, gamle minder blev frisket op, og vi oplevede en hel del af fællesskabet fra tiden, der lå 25 år tilbage. Vi var en flok gamle kammerater. – Afslutningen blev et besøg, vi aflagde på den ny skole, som I gerne ville se. – Kjær's havde et smukt kaffebord dækket, så vi blev meget vel modtaget og vist rundt i de nye lokaliteter. –

Vi var jo alle fra den gamle skoles tid, – myretuen – med de trange rumforhold.

Jeg spurgte en af pigerne, hvad de syntes om det nye. – Jo, det er dejligt, men det var nu nede på den gamle skole, vi havde vore skønne dage. For os er Ringe Efterskole den gamle skole. Vi kan ikke rigtig føle os hjemme her. – Altså, det var livet, det var omgivelserne, det var kammeratskabet sammen med jævnaldrende, der gav skoletiden sin værdi.

Det var ikke nok med valget mellem gammelt og nyt.

Mange ting kan vi føle os bundet af – som vi hverken kan eller skal være kede af. Lad os nævne det gode hjem, hvor børnene vokser op under fars eller mors kærlighed, hvor luften er ren, hvor der skabes et fristed med tryghed og varme, hvor sandheden respekteres, og hvor ingen vover – lad os sige nænner at gøre fortræd mod den gode tone. Et godt sted, er stedet, hvortil man også senere i livet vender tilbage til. Her er vi trygge ved hinanden, og her kan vi møde den forståelse, vi trænger til, og som ingen andre findes. – Gang på gang vil man både i tanker og i gerning vende tilbage til hjemmet. Intet binder mennesker mere end det gode hjem. Det står altid åbent for den, der vil søge det. Der finder man den hjælp, der behøves. Her er man bundet til det med stærke bånd. Her gælder også digterens ord: Her har jeg rod, herfra min verden går!

— — —

Hvis en skole bygger på den rigtige grund og i pagt med hjemmene, så der ikke alene fyldes kundskaber på – for det er jo en vigtig del af en skoles arbejde – men hvor lærerne tillige forstår at elever er dog først og fremmest mennesker, for hvem det gælder, at de skal udrustes – tildannes så de bliver egnede til at finde deres vej frem i livet, så vil den kunne være med til at danne et fristed, hvor børn og de unge kan søge tilbage til, når de måske er kørt fast i deres problemer, hvor de nu lever. – Det kan være strengt for et menneske at klare ene-gang gennem livet.

Har man mødt noget – i hjemmet eller i skolen, der kan oplive en, skabe glæde i sindet, skal man føle glæde ved at

blive bundet. Det kan give hjælp og styrke til at klare vanskelige situationer.

Hermed bedste hilsener til alle, jeg har mødt på Ringe Efterskole. Godt nytår.

Karl Hedemann
Tyttebærvænget 7, Ryslinge

Den glemte verden

Barnets fantasiverden er en kostbar gave, som vi får lov til at modtage hver dag, uden fuldt ud at skønne på, hvor uerstattelig den er. Vi er så fortravlede, at vi næsten uden samvittighedsnag tager vores egne gøremål først. Bagefter kan vi så se, om der bliver tid til at lege. Inderst inde ved vi godt, hvad vi gør mod barnet og mod os selv. Alligevel tænker vi, at vi når det, inden det er for sent.

Et barns tankegang er meget logisk set ud fra den erfaring, det har om verden og livet. Barnet har en evne til at leve både i en nøgtern verden og i fantasiens, en evne til at skille de to verdener ad og til at blande dem. Det er den evne, der er så kostbar.

Hvor er fantasien henne, når man er blevet »ung«. Hos de allerfleste unge er der ikke megen tilbage, men de har også kæmpet hårdt for at komme af med den. Det er forfærdeligt, siger vi, for uden fantasi går det ikke, uden fantasi svinger man sig ikke op over det dagligdags grå, som skal overstås. Når det gælder jer unge, føler vi os »kloge«. Vi skal nok fortælle jer, at I skal bruge jeres fantasi. Vi tænker helst ikke på, at I måske også har været ude for voksne, der lige skulle nå det, de fandt vigtigst, inden de havde tid til legen. Hvordan kunne I så vide, at jeres forestillingsverden var et helt lille under, og at

det, I ubevidst begyndte at kæmpe jer fri af, er noget af det mest uvurderlige, I fik med i livet.

Når man når den alder, hvor man hverken er ung eller rigtig voksen, holder man op med at ønske, man var ældre. En del af alt det, man har spekuleret på, falder lidt mere på plads, man tænker oftere tilbage på barndommen, husker nogle af drømmene fra dengang, ved med sig selv at drømmene blev ladet i stikken, fordi man ikke ville være dem bekendt.

Nu har vores egne børn lært os, at man godt kan have begge ben på jorden i eventyrets og fantasiens verden. Derfor skal vi ikke møde børns leg med ligegyldighed, da begynder de nemlig selv at fornægte deres drømme.

*Hermed ønsker vi alle en rigtig god jul
Stine, Jacob, Robert og Herdis*

Let's face the music and dance

er et udtryk, man ofte møder, når man er sammen med englændere. Hver gang er meningen med udtrykket klart nok, for de mener det, de siger.

Lad os vende front mod musikken og danse. Med andre ord: Se kendsgerningerne i øjnene og drage konsekvensen af dem, kan være en fortolkning af udtrykket.

Sidt i september var vi på flere forskellige lejrskoler med danskholdene. Ebbe, Lars og jeg var i Vindebyøre med vor hold. Det var sjovt at være med og opleve de forskellige reaktioner på den nye situation. Alene det, at skulle have de daglige pligter, køkkentjeneste og rengøring udført, gav mange forskelligartede oplevelser. En dejlig Kenwood røremaskine med kartoffel-skræller var herligt legetøj for mekanikglade, selvom det tog dobbelt så lang tid at bruge den end at bruge skrælleknivene, for kartoflerne skulle håndskrælles alligevel – men vi lever vel ikke for ingenting i teknikkens tidsalder?

Nogle havde af en eller anden uforklarlig grund fået den opfattelse, at det at hjælpe til i et køkken var at se på, at andre gjorde arbejdet, eller at gemme sig væk i ubemærkethed, måske i den tro, at deres hjælp var bedst på den måde, og ellers komme i køkkenet, når de ikke skulle være der. Andre var meget glade for tjansen og nød arbejdets glæder.

Et rent køkkengulv var et kapitel for sig. Jeg ser endnu den glade dreng for mig, som stolt viste mig sit mesterværk af et rent køkkengulv. Det kunne ses på karkluden, som »pænt« var hængt over vandhanen og viskestykket, som hang over kanten af vasken. Ak ja – jeg burde måske have rost ham lidt mere, end jeg gjorde, for han havde virkelig gjort en indsats.

Og tænk – så besværligt det er at gøre rent på en sovesal og et bade- og toiletrum – der er slet ingen grænser for denne verdens uretfærdigheder, når man har været så heldig at blive

udtaget til jobbet to dage efter hinanden og at man så kun er fire om det. Der skal i hvert fald et godt ordforråd til for at forklare slige uretfærdigheder.

Der blev da også lavet andet end mad og rengøring. Det var en fornøjelse at være med på traveturen Vindebyøre – Troense – Valdemarslot – Ambrosius Stub egen – Bregninge – Vindebyøre. Vejret var godt, humøret højt og apostlenes heste trængte til at blive rørt. Et par elever viste sej vilje. Den ene havde dagen før lejrskolen fået ordnet fodvorter og den anden var aftenen i forvejen faldet i fodboldkamp og havde brækket kravebenet og og forstuvet en fod, men begge insisterede på at gå med, og gennemførte turen på ca. 15 km. Godt klaret.

En eftermiddag i Svendborg blev der også tid til et besøg på Zoologisk Museum eller Anna Hvids gård, som er indrettet til bymuseum, inden der blev givet fri – ja, selvfølgelig, så lærerne kunne komme ind og få en tår kaffe.

Aftenerne gik med underholdning af forskellig art. Specielt husker jeg pigernes hylekoncert den sidste aften. Koncerten blev givet til »ære« for Ebbe, Lars og mig, fordi vi ikke mente, at det var nødvendigt med sammenrend på værelserne.

Det var en fantastisk præstation. Det var som at være til beat-koncert i de glade tressere. Der var såmænd ikke noget at sige til, at en del havde mistet mælet og var lidt trætte dagen derpå, hvor Ebbe sammen med fire elever gik de 35 km fra Vindebyøre til Kjærsgård, hvor der var høstfest for elever og personale om aftenen. En festlig afslutning på begivenhedsrige dage.

Venlig hilsen – Jens Peder

En grufuld oplevelse

»Det er da også forfærdeligt så mange mennesker, der er her idag, det er næsten umuligt at finde en parkeringsplads«.

Endelig finder man en, så går turen hen over pladsen hen til de fotostyrede, elektriske døre, de glider til side og suger os ind i den købelystne flok.

Langs med den overdækkede, klimastyrede indkøbsvej faldbydes utallige varer. Alle styrter ud og ind, frem og tilbage, der er en man kender: »Davs, hvordan går det?«. »Det er da godt, nå men jeg må videre, du hilser«. (Ingen tid til at finde ud af om alt nu også er så godt).

Ud over højtaleren lyder det: »En pige ca. 4 år i polarjakke og cowboybukser med sorte træske, savner sin mor, hun venter ved springvandet på Store Torv«. Alle med børn tager ekstra godt fat, det skulle jo nødigt være ens egne næste gang.

Endelig fremme ved supermarkedet midt i indkøbspaladset, børnene afleveres i legerummet, de er jo kun til besvær, de piller ved alle varerne, der står frit fremme på hylderne. Ind af slusen, varerne vælter ned i vognen. »Har du nu også brug for det?« »Nå skidt, det er jo billigt«. Man kæmper sig frem til kasseapparaterne, bliver det virkelig så meget?

Hen efter ungerne og så ud – ud – ud.

Dette er oplevelser fra en indkøbstur til et af vor tids store indkøbscentre. Nu må I ikke opfatte det helt så negativt, som det er beskrevet, men man kan jo drage paralleller til andre områder, hvor man centraliserer og automatiserer, og ikke alt er lige godt. Et er sikkert, glemmes mennesket i fremskridtet er det et tilbageskridt.

*Med dette ønskes I en glædelig jul og et godt nytår fra
Maiken, Malene, Pernelle, Birte og Ebbe Jørgensen*

Om at arbejde sammen

Mit bidrag til årsskriftet skal være et forsøg på at indvi jer i, hvad jeg på nuværende tidspunkt har gjort mig af overvejelser vedrørende samarbejde.

For at kunne arbejde sammen må vi vide besked med alle sider af det arbejde, som vi skal udføre. Vi må endvidere vide og kunne vurdere hvilke samfundsmæssige sammenhænge vort arbejde indgår i, og derfor må vi holde os orienteret om, hvad der kommer af nye ideer og strømninger og formidle denne viden videre til dem, man arbejder sammen med.

Et samarbejde kræver også af os, at vi må være ærlige og give udtryk for vore følelser – vise vore holdninger, ståsted og meninger. Vi må være åbne for at tage konflikter i stedet for altid at krybe uden om, glatte ud og feje problemerne ind under gulvtæppet. Vi må også gøre op med os selv om vore motiver for at gå ind i et samarbejde er begrundet i et ønske om magt og indflydelse. Er det tilfældet, vil vi uundgåeligt svække fællesskabet. I et fællesskab må vi forsøge at arbejde for helheden og tage afstand fra specialiseringen, der altid befordrer særinteresser. Ønsker vi at lede et fællesskab, så må vi være villige til at lade os lede af fællesskabet og forstå, at det at lede ikke nødvendigvis er det samme som at bestemme.

Thukommende sentensen: »Alle taler om vejret, men ingen gør noget ved det«, har jeg nu forsøgt at fremhæve nogle almindelige erfaringer vedrørende samarbejde, som det kan være gavnligt at overveje, hvis samarbejdet ikke lykkes for os. Samarbejde er ikke blot en teknik, der kan læres på et weekend-kursus, det kræver menneskelige kvaliteter mere end viden og intelligens.

*Hermed sendes årsskriftets læsere ønsket om en god jul
og et godt nytår
Klaus, Michael og Asger*

Den frie Lærerskole

Som årspraktikant fra Den Frie Lærerskole er det meget nærliggende for mig, at fortælle jer lidt om min uddannelse og uddannelsesstedet.

D. F. L. er en selvejende institution og er det eneste seminarium i landet, der uddanner lærere med henblik på fremtidig virke i de frie skoler, efterskoler og højskoler.

Skolens linie er Grundtvig-Koldsk og fag som samfundsfag, historie og religion vægtes højt.

Uddannelsen forløber sig over 5 år – 2 år på skolen, 1 års praktik og 2 år på skolen.

For at blive optaget kræves der kun en 10. kl. eksamen, men derimod lægges der stor vægt på, at man har været ude i erhvervslivet, har prøvet at undervise, haft ophold i udlandet ect. – altså kort sagt erhvervet sig et nogenlunde godt kendskab til samfundet og den uddannelse man vil begynde på.

Gennemsnitsalderen for en 1. årgangs ca. 48 elever plejer at ligge på over 25 år, og er altså væsentligt højere end på et almindeligt seminarium. Det kan vel ikke undre nogen, at det er et spredt publikum, med meget forskellig baggrund, der mødes i sådan en klasse. »Manden fra ploven«, maskinarbejderen, husmoderen, akademikeren o.s.v., og selv om det er meget lærerigt kræver det også store samarbejdsevner at få flokken til at fungere sammen.

I modsætning til det almindelige seminarium er uddannelsen eksamensfri. D.v.s. at man ikke er underlagt noget pesum, men selv er med til at udvælge det stof man mener er relevant at gennemgå.

I løbet af de første 2 år bliver alle skolefagene præsenteret. Ved hvert fags afslutning får man en skriftlig udtalelse, som beskriver ens kundskaber i faget, en ting, som jeg så afgjort foretrækker fremfor at få karakterer.

I hele 3. studieår er man i praktik. De studerende søger selv sin stilling og går ind i skolens arbejde på lige fod med stedets andre lærere.

Der stilles visse formkrav til den stilling man søger, men udover to besøg af den af D. F. L.'s lærere, står praktikanten på helt egne ben hele skoleåret.

Jeg synes, at praktikåret er noget af det mest positive ved min uddannelse. Jeg mener, at det er meget nødvendigt at læreruddannelsen er så praktisk som muligt, for som i alle andre uddannelser lærer man først sit håndværk, når man selv står med ansvaret.

Desuden er praktikåret en dejlig afbrydelse i den 5 års lange studietid, og det er jo også rart at tjene lidt penge.

Selv om det er dejligt at undervise, glæder jeg mig også til at vende tilbage til D. F. L. næste år. Til den tid kan det blive rart at få samlet dette års indtryk og få diskuteret erfaringer og de problemer, der evt. er opstået, med mine studiekammerater og lærere.

Jeg tror de fleste af os er blevet klargjorte om, hvad det vil sige at undervise, og på hvilke faglige områder man mangler eller ønsker mere viden.

Med andre ord er jeg bestemt ikke ked af, at jeg endnu ikke er færdiguddannet – og udlært bliver man jo heldigvis heller aldrig.

*Glædelig jul og godt nytår
Lone Broholm*

Et spring fra den ene side af katederet til den anden

Endelig kom sommeren 1979. Den havde jeg nu set frem til i 4 år, og jeg fik min lærereksamen fra Skårup Seminarium. Det var en rar fornemmelse, at man ikke behøvede at tænke på det eksamensræs mere.

Hver dag blev Statstidende grundigt gennemgået for at søge ledige stillinger. Alt i Ringe havde interesse, og en tid med samtaler og utålmodig venten fulgte.

En stilling ved Ringe Fri- og Efterskole blev opslået, og jeg søgte også den. Jeg havde aldrig selv gået hverken i fri- eller efterskole, men skoleformen var mig ikke ukendt. Samværet med eleverne udenfor skoletiden tiltalte mig.

Også herfra gik jeg og ventede på svar.

I mellemtiden kontaktede nogle studerende fra Ollerup mig og spurgte, hvorfor jeg havde søgt den stilling, når jeg var uddannet fra Skårup. Men jeg kunne ærlig talt ikke se, at det kunne udgøre nogen forskel, når bare jeg var indstillet på de vagter og det samvær med eleverne, der fulgte med.

Som I kan se fik jeg stillingen, og jeg glædede mig meget, til jeg skulle begynde i august.

Sommerferien skulle rigtigt nydes, ingen feriearbejde, bare nyde ferien med vores datter Tine. Hun var også spændt på, hvad jeg nu skulle til at lave. Men hun følte sig vist nok meget lille, første gang hun blev konfronteret med 100 elever.

Jeg følte mig heller ikke rigtig hjemme. Ny arbejdsplads, nye kolleger og 100 elever, hvis navne var et virvar, det hjalp, da vi fik billederne af dem op at hænge.

2. års-eleverne vidste straks, at jeg var ny på skolen, så det vare bare at lade som om, at jeg vidste alt. Det er jo naturligt, at de skal prøve, om de kan få mig i fælden på en eller anden måde, og jeg skal indrømme, at jeg følte mig prøvet som en anden cykelvikar.

»Ved hun nu, hvornår lyset skal slukkes?« og »Ved hun, hvor højt vi må spille?« og sådan kan jeg blive ved længe, for der var virkelig mange ting, jeg var i tvivl om de første par uger. Men det var bare med at kigge sig omkring for at se, hvordan de andre lærere gjorde.

Men nu er det første halve år snart gået, og tiden er fløjet afsted.

Juleforberedelserne er i fuld gang her på skole n. Der er både Luciaoptog, skolekomedie og sammenspil, der skal øves til julemødet her først i december.

Også privat har vi alle travlt med at jule inden længe, og for de af os, der har børn, begynder juleriet allerede 1. december, og så følger 24 lange dage, hvoraf den sidste er den længste.

*Hermed ønskes alle en glædelig jul samt et godt nytår
Hilsen Tine, Svend og Marianne*

Kære gamle elever!

For blot et enkelt – eller ganske få – år siden sad I i klassen hos os – og var mere eller mindre vågne! Vi lærere forsøgte efter bedste evne at stoppe jer med de faglige kundskaber vi mente var nødvendige. Derudover prøvede vi ofte at snakke med jer om forskellige emner: forhold på skolen og mellem mennesker generelt, politiske og sociale emner, litteratur, historie o.s.v. Vort formål med dette var naturligvis at give jer interesse for den verden, vi lever i, så I, når I forlod skolen, havde forudsætninger for at blive mennesker med en aktiv tilværelse.

Jeg tror, de fleste lærere føler et problem i denne situation: Nemlig det at få deres elever til at forstå nødvendigheden i, at de bør tilegne sig en sådan almen viden om vort samfunds opbygning og indretning. Uden denne viden er det ikke muligt at leve aktivt med som borger i et demokratisk land. Og det at være aktiv, tage stilling, føle at man har et ansvar, det er ikke bare et privilegium vi har som demokrater, nej det er efter min opfattelse også en pligt, men til gengæld en af de pligter, der gør livet rigere.

Men her er det ofte svært at råbe 14-16 års elever op. De skal jo ikke ud i det pulserende liv før om 2-3-4 år. Og så skal de måske bare ud i en anden uddannelsesinstitution, hvor de heller ikke rigtigt har noget ansvar – for andet end dem selv. Når der er så længe, til klokken falder i slag, kan det være svært at tage en »dommedagsprædikende oldsag« ved katederet alvorligt.

Men hvad enten vi vil det eller ej, bliver de fleste af os jo flyvefærdige en skønne dag – om ikke før så engang først i tyverne.

Jeg ved, at mange af jer, der var elever på Ringe Efterskole i mine første år her, nu har ægtefælle eller samlever – og måske

endda barn. For jer er klokken jo da i hvert fald gået i slag. Herved forstår jeg ikke noget uhyggeligt eller ubehageligt, nej tværtimod mener jeg, at den mest spændende periode af jeres tilværelse er begyndt. Men samtidig er det en periode, som kun bliver indholdsrig og udviklende på eget initiativ.

Man kan så frit vælge, hvad man vil prioritere for at gøre sit liv så rigt og meningsfyldt som muligt. Mulighederne er talrige, og jeg skal ikke her vurdere, om noget er af større eller mindre kvalitet end andet. Men hvis man – som nogle gør – vælger at »droppe« sit ansvar over for landets situation som helhed, så mener jeg, man har begået en fejl.

Vi ved alle, at hele verden i øjeblikket er opfyldt af så mange store problemer, at det ser ud som om vi står lige foran katastrofen. Og det er forståeligt, at en mængde mennesker føler sig magtesløse og bliver totalt opgivende overfor disse problemer. Man siger til sig selv: »Hvad kan det nytte? Hvad kan jeg gøre ved forureningen, ved den kritiske økonomiske situation, ved energiproblemerne, o.s.v.?«

På lignende måde udtalte en energiexpert sig til et foredrag her på skolen for nylig. Han mente ikke, at det kunne nytte, at man byggede vindmøller og solfangere, for disse kunne kun afhjælpe »små, lokale« energiproblemer.

Denne »hvad kan det nytte – indstilling« mener jeg er grundlæggende forkert. Det kan netop nytte, at man begynder et sted. Og det bedste og mest nærliggende sted at begynde er hos sig selv, både i de små og i de store problemer i tilværelsen.

Med disse ord vil jeg ønske jer alle en glædelig, men energi-besparende jul – samt et godt, aktivt og meningsfyldt nytår!

Ellen

Også de bedste ønsker for julen og det nye år fra Jens og Vagn.

Jeg har igen i denne jul dykket ned i en af Johannes Møllehave's bøger. Når man læser bøger – er der altid ting som virker stærkere på én end andet – og som man får stor lyst til at give videre – og med denne hilsen vil jeg ønske jer alle en god og glad jul.

Esther Torp

NÅDEN er din dagligdag,
hverdagen, det nære.
Mennesker at leve med
nåden er: at være.

Nåden er den kærlighed
som blev grundløst givet.
Nåden er den hverdag som
binder dig til livet.

Nåden er et ord fra Gud
over alle dage.
Nåden er når alt er tabt
at få alt tilbage.

Nåden er hver levet dag,
hvert tilfældigt møde.
Nåden er det levende,
som står op af døde.

Uden håb og uden Gud
la'r vi døden råde.
Tro og håb og kærlighed
får vi kun af nåde.

Julen er over os

Alt det halløj, siger man træt. Men hos børnene iblandt os – både dem, vi har, og dem vi selv var engang – lister julestemningen sig alligevel ind . . .

Min julestemning er længere om at indfinde sig nutildags, Men den kommer. Når man op i mod jul ligger vandret i luften for at nå alle juleforberedelserne og er træt og udkørt, ligger det nært at klage over, at hele julehalløjet ikke er andet end penge ud af lommen, og at hverken tiden eller kræfterne slår til mere. Men hvis jeg i et svagt øjeblik vedkender mig den barnlige sjæl, jeg engang var (og stadig er et sted indeni) så lister julestemningen sig ind.

For julen er børnenes: dem vi har, og dem vi selv var engang. Den gemmer på minder fra vore mest troskyldige år, som hver eneste december blev genoplevet i kønne skikke, udløst af de enkleste ting. En duftende grankvist, et stearinlys tændt i skumringen, et strejf af sne i luften, så husker man sin barndoms jul og dens trygge tro på, at verden er god.

Jeg husker, hvordan det var at vågne en december morgen – »Nu er det snart jul« – og høre hyggelige, velkendte lyde: Min far, der ryster kakkelovnsristen, dæmpet småsnakken fra køkkenet knirken af fodtrin i sneen udenfor. Der herskede en mild hemmelighedsfuldhed omkring morgenbordet. Opmærksomme blikke fulgte en, og efter havregrøden fik man en formaning, der fik det til at krible saligt ned ad ryggen: Husk nu at rydde op efter dig, for julemanden lægger mærke til alt.

Jeg husker, hvor spændende det var at komme med på juleindkøb. I byen var der pyntet med guirlander, og pyntede butiksvinduer med nisser og julehjerter.

En ganske særlig dag, når jeg desværre aldrig var hjemme, kom nisserne med træet og pyntede det. Mor sagde, at de havde haft gevaldig travlt med at klatre rundt i grene med al stadsen.

Om aftenen var decemberhimlen mørk og fuld af stjerner. Jeg så altid en særlig stor stjerne over vort hus og vidste, det måtte være den rigtige. Jeg følte mig tryk i min lune seng. Jeg vidste, at verden var god.

Og hvad vidste jeg så om godhed og kærlighed? Kun lidt. Men det, jeg følte, fyldte mig helt.

Min kærlighed var stor med den troskyldige styrke, som vi alle har følt engang. Barnets korte privilegium. For ingen får lov at være så troskyldig ret længe – og ingen mister troen på julemanden uden at det gør ondt. F. eks. når en 6-årig siger til sin legekammerat: Tror du stadig på julemanden? Ih, hvor er du dum.

Nå ja, verden er også fuld af dumme voksne. Men når man ser børns glade ansigter, kan man få sin barnetro igen for en stund. Troen på godhed og kærlighed – ja, selv på julemanden – denne ene gang om året, hvor verden forvandler sig.

Spændende var det, når vi satte juleneget op til »den fattige spurv«. Så sad vi bag ruden og kikkede fascinerede på deres aktivitet. Jeg køber hvert år et neg til fuglene, selv om den tynde dusk kornaks fra supermarkedet virker mere symbolsk end nærende.

Vi hænger stjerner, klokker og uroer op i vinduerne. Grantræet foran huset får julebelysning på. Og med mellemrum løber vi ud på vejen uden overtøj for at stå – rystende af kulde – og se vores hus blive mere og mere juleagtig.

Travlheden de sidste dage op til jul er kaotiske. »Har du skrevet de sidste julebreve? Hvem mangler vi at købe gaver til? Husk nu at sætte fod på juletræet!

Trætheden melder sig. Det er simpelt hen for meget at lave. Skal vi absolut gøre så meget ud af julen?

Alt det halloj igen, siger man træt. Men hos børnene iblandt os – både dem vi har, og dem vi selv var engang – lister julestemningen sig alligevel ind – trods alt.

*Hermed de bedste ønsker om en glædelig jul og et godt nytår
Anders, Lise-Lotte og Lars Liengard*

LIVSKUNSTENS ALMANAK

Når vi møder nogen, som er os tak skyldig, skal vi nok huske det. Hvor ofte møder vi ikke nogen, som vi skylder tak, uden at huske det.

J. W. von Goethe

De bedste hilsener med ønsket om en god jul og et godt nytår.

Astrid Hansen

Frihed og ide er uløseligt forbundet

Naturligvis er der grund til at være opmærksom på, at den økonomiske stramning ikke hindrer et reelt frit skolevalg; thi opretholdes den økonomiske baggrund til at vælge skole ikke, undlives et uerstatteligt værdifuldt element i den danske skole-tradition. Dette synspunkt føler jeg mig imidlertid overbevist om deles af folketingets flertal endnu!

Bekymringen hos friskolefolk bør derfor i langt højere grad gå på vore skolers struktur. Skal friskolen i fremtiden kunne begrunde sin eksistensberettigelse overfor kommende forældre og vore politikere, er det nødvendigt med et afklaret syn bag skolerne.

Frihed og ide er nemlig to uadskillelige størrelser, og kun med et klargjort skoleformål vil det i det lange løb kunne lade sig gøre at hævde de frie skolers frihed.

Friheden til i det hele taget at holde fri skole er storslået i sig selv. En frihed, som generationer af friskolefolk har vundet hævde for og indarbejdet i den politiske bevidsthed i og med, at man undervejs til hver en tid har klargjort sig ideen bag skolerne. Derfor er det uovervejende at tale om et modsætningsforhold mellem stat og friskolen, friskolekredsen er en del af staten og er således også med til at danne politikernes holdning, bl.a. til skole spørgsmål. Resultatet af denne erkendelse har givet Danmark en af de frieste skolelove i verden.

Derfor må vi først og sidst på den enkelte skole klargøre os og undergive os det skoleformål, som vi tilslutter os. Det gælder både som forældre og medarbejdere. Omend dette skulle synes at være et selvfølgeligt og elementært krav, føles det ikke desto mindre af nogen for værende en begrænsning af den personlige frihed, en såkaldt demokratisk indskrænkning.

Mennesker, der føler sådan, er ganske og aldeles på vildspor og har misforstået både friheden og det bærende element bag

friskoletanken. Enhver besidder sin personlige frihed til at vælge og vælge fra. Når tilslutningen til en skole og dens formål er foretaget, er det slut med privatiseringen, så er forpligtelsen til at tjene skolens ide indiskutabel.

At anerkende og fastholde denne selvfølgelige nødvendighed er nok det, vi i hovedsagen alle mere eller mindre er vejet uden om og i stedet helliget os den daglige funktion og således af forskellige grunde undgået at komme for direkte ind på de mere påtrængende spørgsmål: På hvad holder vi friskole, og hvad skal det føre til?

Reducerer vi vort skolevirke til *kun* at omfatte, hvorvidt vi er tilstrækkeligt opfindsomme i metodikken uden syn eller mål for, hvad vi egentlig vil med det hele ud over en hyggelig, afvekslende hverdag, da bliver den frie skoletanke så dunkel og tilsløret, at den ad åre ikke ænses af nogen, og da er friskolen truet af en virkelig ødelæggende fare, og dette er en udvikling, som næppe er tilrådeligt at tilstræbe.

Friskolerne må nødvendigvis være holdningsskoler således at det for enhver, der møder denne skoleform, bliver nødvendigt at skulle vælge. Først da bliver vore skoler det alternativ, som der er mening i at kalde fri skole!

GunnarKjær

Ringe Efterskole.
1978 - 1979.

Foto:
Eivind
Ringe.

En hilsen fra friskolen

Næsten alle her i Danmark ved hvad en friskole og en efterskole er. Men hvad er en fri- og efterskole?

Dette spørgsmål får vi af og til stillet. Svaret er, at det er en friskole og en efterskole, der bl.a. har fælles skolekreds, bestyrelse, leder og regnskab. Mange andre ting kan også være fælles som f.eks. bygninger, lærere, enkelte undervisningstimer, møder og fester.

Ringe friskole holdt 100 års jubilæum for fire år siden, og efterskolen kan holde det om syv år. Helt op til 1972 havde friskolen og efterskolen fælles bygninger, og næsten alle lærere underviste i begge skoleformer. I dag er der kun fælles lærere til de fag, der undervises i i efterskolens bygninger.

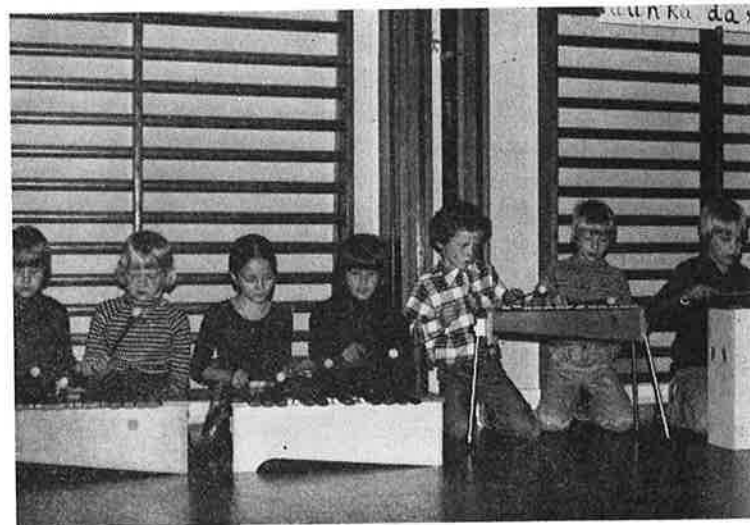
I 1972 var der så mange børn i friskolen, at der ikke længere var plads nok, så vi fik bygget tre klasseværelser, der hvor friskolen nu ligger. I 1975 var der 75 børn, så da byggede vi igen fire klasseværelser, lærerværelse og toiletter. I dag er der 90 børn, og vi taler igen om at bygge, så om et par år er der nok bygget en ende til friskolebygningen.

Friskolen er dog ikke kun bygninger, og i det følgende vil nogle børn og lærere fortælle lidt om livet i friskolen i hverdag og fest.

Glædelig jul! – Kirsten Kjær

Musikaften

Lejrskole på Ærø 17.-20. sept. 1979

I disse dage var 3., 4., 5., 6., og 7. kl. på tur sammen. Vi boede i Skovby gamle skole. Eleverne i 5. kl. har stillet deres dagbøger fra turen til rådighed for årsskriftet, og her er et lille udpluk af optegnelserne fra forskellige bøger.

Mandag den 17.

Vi kørte først med tog, og så skulle vi med færgen. Da vi havde sejlet i seks kvarter, skulle vi af, og da vi kom ud på gaden, stod der en bus, som vi skulle med. Vi kørte så til Skovby. Vi gik ud af bussen og tog vores bagage, og bussen kørte så igen. Det er en gammel skole, men det er et pænt værelse. 3., 4., og 5. skulle sove sammen i en stor sovesal. Der var da meget pænt, men ikke så pænt igen. Da vi var faldet lidt til ro skulle vi ned og have franskbrød. Det var Thomases mor, der havde bagt det. Da vi havde spist, skulle nogen vaske op. Så blev det aften, og vi skulle ud og gå en tur. Det var en skøn tur. Da vi kom hjem, skulle vi spise. Vi fik kartoffelmos og gullash, det smagte dejligt, men jeg tog kun en portion, for jeg var mæt. Så blev det meget mere mørkt, og vi skulle samles i salen, og nu skulle vi skrive om, hvad vi havde oplevet på turen. Vi skulle også spille skuespil nogen af os, og så skulle vi drikke te og spise kage. Så skulle vi sove, og sådan gik den dag.

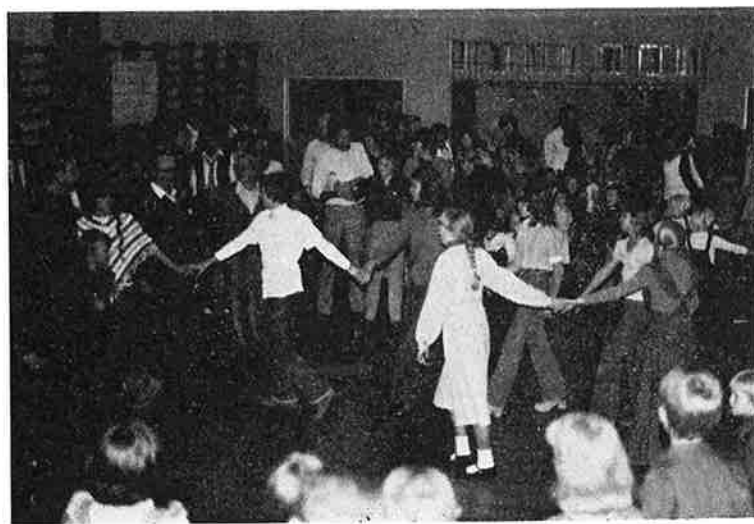
Tirsdag den 18.

Vi startede med at vaske os kl. 7,30, så spiste vi morgenmad, og kl. 9 kom der en bus og hentede os. Så kørte vi ud til Skjoldnæs, der gik vi ned til stranden. Jeg fandt to søpindsvin. Der var også et fyrtårn, det kom vi op i. Det regnede, og vi blev gennemblødt, så kørte vi hjem. Vi var hjemme kl. 11,30.

Kl. 13,00 gik vi 5 km, for vi skulle se en mølle. Så gik vi

Musikaften

hjem igen. Da var klokken 15, så fik vi te. Kl. 17,45 fik vi aftensmad. Vi fik kylling. Sådan gik tirsdag.

Onsdag den 19.

Jeg vågnede ved at jeg fik et klask i rumpen. Da vi var klar, kom bussen. Vi kørte til Bregninge kirke og så på Claus Bergs altertavle. Vi så Ærøs ældste træer, de er 400 år gamle og kan blive 1400 år gamle, det er taxtræer. I Marstal så vi søfartsmuseet. Da vi havde været i Marstal, kørte vi ud til langdysserne på Helle bakke. Så kom vi til Ærøskøbing, og vi så Flaske Peters Hus. Så gik jeg tur med Lone. Vi kom her tilbage kl. 16,30.

I morgen skal vi hjem.

Hvert år før jul samles skolebørnene med deres mor og far og lærerne en aften for klippe julepynt, lave juledekorationer, bage kagefigurer, spise dem bagefter og synge julesange.

En af klasserne spiller en lille julekomedie, og i år er det vores tur. Vi skal spille en nissekomedie, der hedder »Juletræet«.

Nu vil vi tegne, hvordan vi skal se ud i komedien.

Hilsen fra 3. og 4. klasse

Pennevennerne

For 3 år siden var der i Friskolebladet en annonce. Den havde vores lærer set, og så spurgte hun om vi ville skrive sammen med nogle andre børn. Det ville vi gerne og så aftalte vi at det skulle være på Sjælland.

Nogen tid efter kom der et brev fra Ubby Fri- og Efterskole, og vi tog et navn. Vi blev allesammen glade for vores pennevenner. Vi skrev ret tit til dem og vi sendte billeder af os selv. Vi skrev hvor mange dyr vi havde, og sendte klistermærker. Vi begyndte at snakke om at besøge hinanden.

De besøgte os i juni 1979 og blev fordelt ud til hver sin penneven. De er flere i klassen end os, så der er nogle af os der havde to på besøg. Vi skal over til dem før sommerferien, det glæder vi os meget til. De laver sikkert en fest med os, for da de var ovre hos os lavede vi en fest med dem.

Der er også nogle der skriver private breve med deres pennevenner. De er 15 i deres klasse og vi er 12.

6. klasse

Hermed de bedste hilsner til årsskriftets læsere!

– fra børnene og lærere i Ringe friskole

Han giver dem Viisdoms Kjerne;
Men Skallen knækker han selv:
Thi gaae de til Skolen saa gjerne,
Som iler til Havet en Elv.

Han Oldtids store Bedrivter
Udtolker med Ild og med Kraft;
Og af de gamle Skrivter
Uddrager den søde Saft.

Han lærer dem ej allene
Udaf den prentede Bog;
I Mark og blandt løvrige Grene
Han fører den muntre Pog.

Der lærer han ham at tyde
Naturens classiske Stiil;
Og Livet at bruge og nyde,
Og glatte dets Rynker med Smiil.

Med disse vers af Steen Steensen Blicher, ønskes alle årsskriftets læsere en god jul og et godt nytår.

Med venlig hilsen A. Stokholm

I ønskes alle en rigtig god jul og et godt nytår.

Ann Lene, Sanne, Tyge og Inge

Alle årsskriftets læsere ønskes en glædelig jul samt et godt nytår.

Allan, Søren, Erna og Erling Andersen

Elevhilsener

Kære kammerater 74-75!

Gamle kammerater – se så at komme op af starthullerne. Vi vil opfordre jer til at komme til elevmødet i 80, således at vi kan få en skæg og festlig weekend ud af det, og høre hvad I har lavet i disse 5 år. Mød talrigt op!

Dorte Rosenfeldt og Ulrik Hansen

Kære kammerater og lærere fra 1969-70.

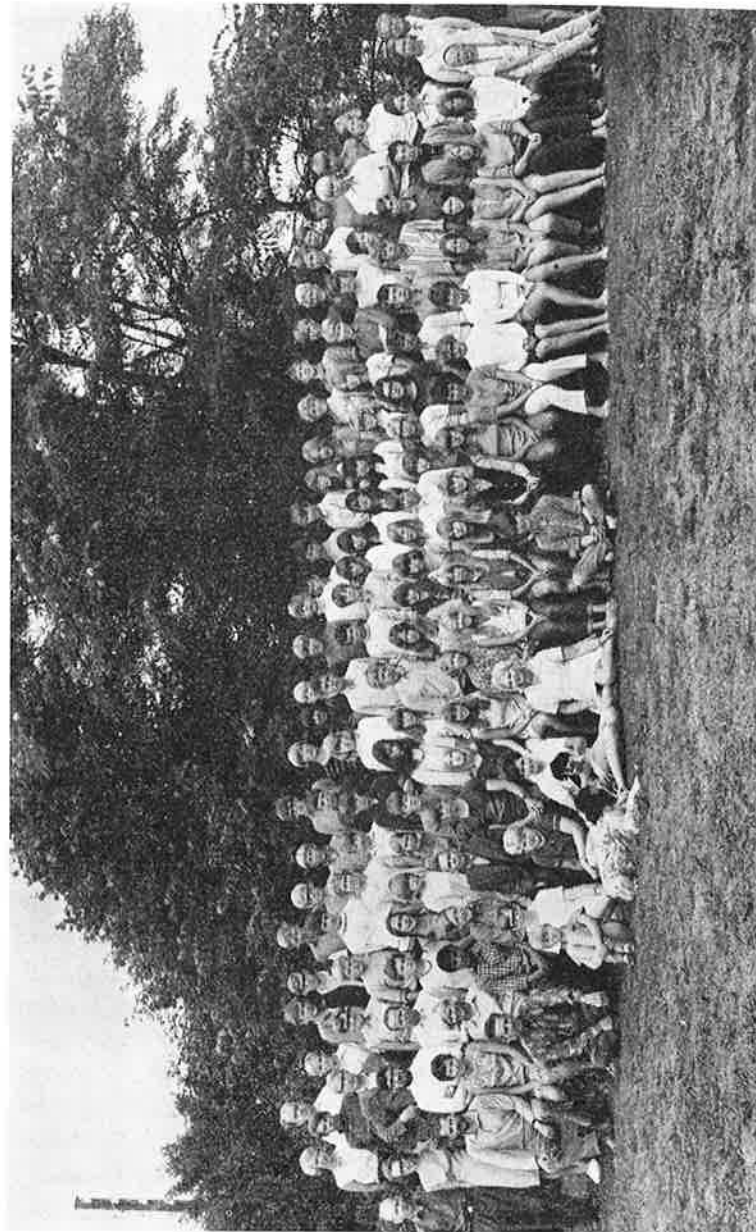
Er der virkelig gået 10 år siden vi var sammen på Ringe Efterskole? Det er ikke til at forstå, men sådan synes I nok allesammen. Og hvor er I forresten blevet af allesammen? Jeg husker, hvordan vi i de sidste dage på skolen lovede hinanden næsten evigt venskab – vi ville i hvert fald komme til alle elevmøderne.

I må hellere høre lidt om, hvad jeg har lavet i de forløbne 10 år.

Fra skolen tog jeg til København, hvor jeg kom i lære i forsikringselskabet Baltica, her blev jeg færdig 1. februar 1974, hvorefter jeg fik lyst til at se lidt mere af den »store verden«, så jeg rejste til Canada, hvor jeg var i huset og senere fik jeg job på et motel, Det var en stor oplevelse, som jeg aldrig vil glemme.

Herefter fik jeg igen arbejde i et forsikringselskab i København, og pludselig traf jeg min mand, som er politibetjent i København. Vi blev gift og købte hus i Svogerslev ved Roskilde og i mellemtiden har vi fået Jesper, som lige er blevet 2½ år.

1. juli i år solgte vi huset og har nu overtaget mine svigerforældres gård på 45 tdr. land, som vi passer i vores fritid. Jeg har fået et halvdags job på Vordingborg kaserne som jeg er meget glad for.

10 års jubilæer

Jeg er lykkelig for at bo her på Falster igen og vi kommer privat sammen med Karin og Kirsten, som også bor her på egnen, men Merethe (Jagthunden) ser vi også ind imellem.

Jeg vil slutte med ønsket om en rigtig glædelig jul samt et godt nytår til gamle og nye elever og til alle lærerne.

Mange hilsener
Birthe Prior Larsen (født Petersen)
Vålse Vesterskovvej 7
4840 Nr. Alslev

Kære gamle kammerater.

Ja, så gik der 10 år, det må vel være de 10 år af ens liv hver der sker de største forandringer med en selv.

Mine 10 år gik som jeg nu beskriver.

Jeg afsluttede min folkeskole efter 10. kl. på Odense Fri-skole, hvorefter det var landbruget som trak. Først arbejde på landet, hvilket førte til det »Grønne bevis« på Bygholm Landbrugsskole i 1976.

Der forinden havde jeg dog nået at rejse en tur jorden rundt, hvor jeg bl.a. arbejdede i New Zaland og Canada.

Efter Bygholm Landbrugsskole besluttede jeg at fortsætte 1½ år mere på Vejlbjby Landbrugsskole for at blive landbrugstekniker.

Efter Vejlbjby var jeg ansat ½ år på Landboforeningskontoret i Roskilde. Kontor var ikke mig, og jeg søgte tilbage til Fyn, hvor jeg fik arbejde på Erhvervsskolen Kingstrup som faglærer. Fremtidsplaner: Et jævnt og muntert virksomt liv på jord. Først et par år med arbejde i et u-land, derefter nok selvstændig landmand med masser af børn, hvor min pige venter den første til maj.

Mange hilsner
Laurits Møller Larsen
Dalbovej 4, 5591 Gelsted

Kære gamle elever og lærere 1969-70.

Ja, så er det 10 år siden, vi gik på skolen, det er næsten ikke til at forstå.

Da jeg rejste fra skolen, efter et pragtfuldt år, tog jeg plads på en gård ved Oure, hvor jeg var 1 år. Derefter måtte jeg tage hjem og hjælpe min far, fordi han ikke kunne få noget hjælp. Der var jeg så til jeg skulle være soldat. Jeg blev indkaldt den 16. maj 73 i Tønder.

Efter soldatertiden tog jeg plads på en lidt større gård ved Brændeskov, hvor jeg så var til november 74. Derefter tog jeg på landbrugsskole i Dalum, her var jeg i 9 mdr. Hvorefter jeg arbejdede på maskinstation et stykke tid.

Jeg tog herefter hjem og arbejdede hos min far igen. Og da min far sidste vinter var en del på sygehus, hvor jeg måtte stå for det hele, købte jeg gården den 1. juli 1979. Jeg flyttede så ind i et hus, som hører til gården, sammen med min pige.

Til slut en hilsen til alle. Jeg håber vi er rigtig mange som møder op ved elevmødet til sommer.

Venlig hilsen
Torben Christensen
Hvenemosevej 19, 5874 Hesselager

Hej alle fra elevholdet 69-70.

Ja, så gik de 10 år alligevel som vi snakkede om ude på græsset inden vi tog afsked og drog hver til sit.

Hvordan har I det mon allesammen?

Jeg forlod Ringe og kom i huset i Hillerød hos en lægefamilie, derefter kom jeg på børnehjemmet Lundely i Fredensborg, hvor jeg var et år. Derfra søgte jeg Jægerspris børneforsorssseminarium, og var så heldig at komme ind på et ekstra hold som startede i Hillerød i august 72. I april 73 fik jeg en dejlig datter, men fortsatte alligevel på seminariet og var færdig som pædagog i sommeren 75. Samme sommer fik jeg arbejde (trods stor arbejdsløshed) i vores lokale vuggestue, og var der i 2 år. Nu arbejder jeg i en integreret institution med plads til 92

børn i alderen 3 mdr. til 12 år. Jeg arbejder forøvrigt sammen med Birthe. Jeg bor alene sammen med min datter som nu er 6 år, og går i børnehaveklasse.

Til slut vil jeg ønske alle en rigtig glædelig jul samt et godt nytår, jeg håber vi er rigtig mange der møder op til elevmødet til sommer.

De bedste hilsner til alle fra

Lissie Hansen

Havtornvej 34, st.th., 3300 Frederiksværk

Kære gamle venner fra 69-70.

Ja, nu er det efterhånden 10 år siden vi gik på Ringe Efterskole, og siden dengang er der sket mange ting.

Da jeg kom hjem til Thorning, begyndte jeg på et autoværksted, først kom jeg i lære i 4 år, senere arbejdede jeg der som svend, indtil jeg blev indkaldt til militæret i november 75. Derefter synes efterhånden at jeg skulle prøve noget andet, og tog plads som lastbilchauffør; jeg kørte ca. 1 år, og blev så ansat som mekaniker på Flyvestation Karup, hvor jeg har været siden.

Jeg er blevet gift, og vi har et dejligt hus i Frederiks, hvor I altid er velkomne hvis I kommer forbi. Jeg vil slutte med at ønske alle en glædelig jul samt et godt nytår.

De bedste hilsener fra

Kent Rasmussen

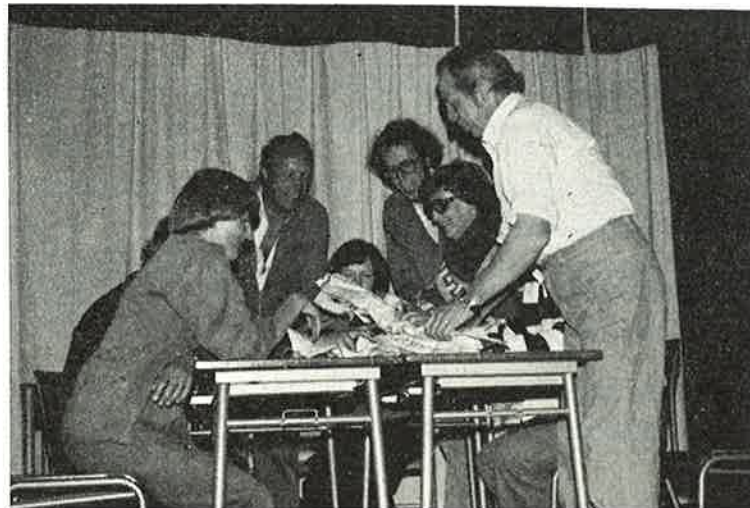
Kingosvej 25, Frederiks, 7470 Karup J., (06) 66 19 41

Hej gamle elever.

Afskyeligt, så hurtigt årene går. Først nu, hvor jeg skal til at skrive, fandt jeg ud af hvor lidt jeg i grunden har oplevet.

Førhen troede alle der kendte mig, selvfølgelig at jeg ville blive til noget stort, men det var kun livvidden der blev det. Nok om det, nu lidt om hvad der er sket.

Dagen efter vi var færdige på skolen, kom jeg i lære som maskinsnedker, det tog 3½ år, så kom jeg ind til civilforsvaret i 9 mdr. Efter det kom jeg op til en snedker i Jordløse, men

Fra revyen ved elevmødet

der var jeg kun i et ½ år. Så kom jeg til en snedker i Strandby, et meget lille værksted, hvor jeg har gået alene i 4 år.

Men efterhånden kneb det med at tåle at stå op hver dag, så nu er jeg blevet skolebuschauffør i Hårby, det er bedre at holde til.

Det var sådan set alt i de sidste 10 år., men efter som vi ses den sidste weekend i maj, kan vi jo snakke videre.

Jeg skal da også fortælle at jeg stadig er ungar, og har en lejlighed i Hårby, hvor alle er velkomne, hvis nogle skulle komme på disse kanter.

Hej

Leo Holgersen

Møllevvej 3 (ved kirken), 5683 Hårby, (09) 73 12 02

Kære allesammen!

Jeg har virkelig glædet mig til at skulle skrive til elevskriftet, selvfølgelig også fordi det er spændende at høre, hvordan det er gået de mennesker, som det var så uoverskueligt at skulle undvære, den gang for 10 år siden.

Efter opholdet i Ringe startede jeg i 1. real, og blev så færdig i 73. De 3 år var noget af en blandet fornøjelse, men sjove at tænke tilbage på. Jeg var meget træt af at gå i skole, så det var på høje tid at komme ud til noget andet, og det kom jeg.

– Men jeg har nu altid været fascineret af sådan noget med skoler, så jeg startede i køkkenet på Sorø Ungdomsskole. Jeg var på skolen i ½ år, som på mange måder var lærerigt, men også temmelig hårdt.

Min drøm var noget med børn, så jeg arbejdede 1 år i en børnehave, derefter 1 år på en træningsskole indenfor åndssvageforsorgen. Så søgte jeg ind på Slagelse Børnehaveseminarium, og var heldig. Der startede jeg i 76, og er lige blevet færdig i sommer. Jeg fik arbejde med det samme på den træningsskole jeg arbejdede på inden jeg kom på senminariet. Det er jeg vældig glad for, men har nu lyst til at prøve noget andet, så jeg er begyndt at se mig om efter noget.

Ind imellem arbejde og uddannelse er da blevet tid til lidt

andet i form af rejser, kurser og børneteater, som jeg har spillet det sidste år. Det er ikke blevet til så meget med at holde ferie de sidste år, hvor jeg har arbejdet som kassedame i mine ferier, men så har jeg vel noget til gode.

De sidste 2 år har jeg boet sammen med Benny, som lige er begyndt at læse til lærer. Vi har i øjeblikket en udmærket lejlighed i Slagelse, men regner med at flytte i kollektiv sammen med nogle venner i nærmeste fremtid.

Jeg regner med at troppe op til elevmødet, og håber så at se nogle kendte ansigter.

De kærligste hilsener til jer alle fra

Anne Kjær Jørgensen

Valbyvej 41, st. tv., 4200 Slagelse

Hej allesammen.

Ja, så er det 10 år siden vi var sammen. Når man tænker tilbage og mindes, føles det ikke så langt tilbage.

Når man så gør de 10 år op, er der jo alligevel sket en hel del i ens liv, og jeg vil skrive om det væsentligste af det.

Efter vi skiltes, fik jeg alletiders plads i huset, der var jeg 1 år, hvorefter jeg vendte tilbage til skolen, hvor jeg også havde 10 dejlige måneder, men det fik jo også ende altfor hurtigt.

Jeg flyttede til Holbæk, hvor jeg havde nogle få jobs på fabrik og i forretning mens jeg ventede på at komme i gang med en uddannelse inden for forsorgen. Jeg søgte ind som elev på »Andersvænge« som er en døginstitution for åndsvage, beliggende i Slagelse. Jeg var så heldig at blive optaget 1. gang, så der startede jeg som elev den 1. april 73 og var færdig april 76. Jeg er stadig glad for at jeg valgte et sådant arbejde.

Jeg er stadigvæk udearbejdende, men jeg har også stiftet familie. Jeg har 2 børn, en dreng på 4½ og en pige 1½ år og jeg lever sammen med deres far og har gjort det i 7 år.

Skulle vejen falde forbi er I velkomne til at kigge ind.

Mange hilsener og god jul til alle fra

Merete Petersen

Weysesvej 7, 4200 Slagelse

Til elevskriftet.

Det er utroligt, men sandt, at jeg de sidste 10 år har tilbragt det meste af tiden med »at gå på efterskole«. Da vi var rejst og færdige som elever på efterskolen, fortsatte jeg som privatpige hos Kjærs og køkkenpige hos Solveig. Her oplevede jeg skolen fra en lidt anden vinkel, hvilket bestemt ikke var kedeligt.

Mette, som var køkkenpige, og Elin, og som var i huset hos Frede og Birthe, havde jeg mange gode timer sammen med.

Efter ca. 1½ år mente jeg at det måtte være tiden at prøve noget andet, så jeg tog på Sønderborg Idrætsskole, hvor jeg var ½ år.

Herefter tog jeg til England som au-pair og var der ca. 1 år, hvilket jeg har skrevet lidt om i et tidligere elevskrift, – Ude godt, men hjemme bedst, – og jeg gik faktisk og savnede Ringe, så da Solveig stod og skulle bruge en kokkepige, var jeg ikke længe om at søge stillingen – og fik den.

Her startede jeg faktisk min uddannelse. Jeg blev på skolen i ca. 2 år, hvorefter jeg var på husholdningsskole i Skårup i 3 mdr. og i Vinding ved Vejle i 10 mdr. Herefter skulle jeg være kvalificeret til at gå ud på arbejdsmarkedet som køkkenleder.

Jeg fik arbejde på Langeland, nærmere betegnet Humble Efterskole, hvor jeg har arbejdet siden.

Til sidst vil jeg ønske jer alle en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Lisbeth Frydenlund
Hovedgaden 21, 5932 Humble

— — —

Kære kammerater!

Tak for det betænksomme brev jeg har modtaget fra jer, det vækker så mange dejlige minder i ens erindring fra tiden jeg tilbragte hos jer. Ja, tænk sig at 10 år allerede er gået; det er næsten uforståeligt. Desværre mister mange af os forbindelsen med hinanden efterhånden som tiden går, men vi får jo også hver vores job og private interesser at passe, så det kan godt blive svært at få tid til det allesammen.

Kort tid efter jeg forlod skolen tog jeg en læreplads som elektromekaniker hos Svend Bosin i Slagelse, hvor jeg stod i lære i 4 år. Efter jeg havde fået mit svendebrev fortsatte jeg ca. ½ år som svend for at tjene lidt penge. Så sagde jeg op for at påbegynde et studium til HF, der pludselig havde grebet min interesse. Det foregik på Teknisk Skole og Gymnasiet i Slagelse, og jeg klarede mig økonomisk for de penge jeg havde sparet op plus det stipendium, der blev stillet til rådighed fra staten. Men efterhånden som det begyndte at knibe med pengene, blev jeg nødt til at stoppe mine studier.

Jeg tog igen arbejde hos Svend Bosin, så jeg kunne rette lidt op på økonomien, og det lykkedes også nogenlunde. Jeg spekulerede ellers meget på at låne penge til fortsat studium, men jeg foretrak at lade være, da den form for hjælp til de studerende aldrig har været nogen særlig god ordning, efter min mening.

Jeg har ellers haft en hel del pragtfulde rejser i tidens løb. I sommeren 1972 tog jeg sammen med mine forældre en tur til Rom, og det bliver nok heller ikke den sidste gang jeg tager derned. Hvad der er at se af kulturhistoriske bygninger og kunstværker, grænser til det helt uoverskuelige. Af kirker er der f.eks. over 400 stk., og der kender vi jo alle den berømte og imponerende Sct. Peters kirken. Da vi alligevel var i Italien tog vi en tur til Napoli, hvor vi så den berømte udgravede by Pompei, hvor vi tilbragte en hel dag med at studere denne spændende ruinby. I 1976 var jeg i Tunesien sammen med en ven og hans forældre, men det var nu mere en tur, som man skal betragte som en afslapningsferie under den bagende sol. En oplevelse var det nu alligevel; vi fik bl.a. set en hel del af Sahara-ørkenen og nogle af dens oaser, hvor vi gjorde ophold nogle dage for at studere folks ret primitive levevis her. Skiferie i både Norge og Sverige har jeg også været på sammen med venner og bekendte fra Svendborg, og jeg skal love for at vi løb på ski som var vi betalt for det – aldrig problemer med at falde i søvn om aftenen, når det var sengetid, men selvfølgelig lidt besværlighed med at komme tidligt op om morgenen.

Her inden for de sidste 2 år har jeg i min fritid haft travlt med

at bygge en havkrydser (Tur 84) i mine forældres have. Det har altid været min drøm at få mulighed for at anskaffe mig en sådan karl, og den drøm gik i opfyldelse. Til gengæld var det også en dyr affære, men nu står den altså og er færdig og sejlklar, så den forventer jeg at skal tilbringe mange skønne timer i. Jeg har allerede i år afprøvet et par ture i den – så foreløbig er jeg tilfreds med dens sejleegenskaber.

I øjeblikket arbejder jeg i elektroniktjenesten indenfor DSB, hvor vi er i gang med installationer af mange forskellige slags til opbygningen af det nye færgeleje, som er under bygning her i Korsør. Det er et spændende og interessant arbejde på mange måder. Jeg beskæftiger mig særlig med installationer i relærum og kontrolpulte, hvorfra man kan styre hele Korsør jernbanenet.

Som I måske har bemærket er jeg hverken gift eller har børn, men det kommer nok en dag, hvor man falder lidt mere til ro med sig selv. Det var i store træk hvad jeg har foretaget mig inden for de sidste 10 år, så jeg tror, jeg vil slutte af nu.

Jeg ønsker de bedste hilsener til alle gamle lærere og elever fra året 1969-70 og ikke mindst til forstander Kjær, hans kone og børn. Og så håber jeg så mange af os som muligt kan gense hinanden i maj 1980. Samtidig ønsker jeg jer alle en glædelig jul samt et godt nytår.

Niels Rasmussen
Tjørnevænget 67, 4220 Korsør

— — —

Kære Gunnar Kjær – Ringe Efterskole.

Min utroligt glemsomme mor har selvfølgelig for sent husket på at fortælle mig om din henvendelse. Men jeg synes at initiaivet er så godt, at jeg alligevel vil sende min historie, selvom det måske er for sent.

Alt i alt er der selvfølgelig sket forfærdelig meget i løbet af ti år. Jeg har oplevet meget – og er blevet meget ældre. Skulle jeg skrive en fyldestgørende historie, ville den blive meget lang. Men det er der ikke i denne særlige situation tid til, derfor

vil jeg forholdsvis ukommenteret fortælle, hvad jeg har foretaget mig indtil i dag.

Som du måske husker, tilbragte jeg endnu et år på efterskole, nemlig Vesterdal Ungdomsskole. Dette var noget anderledes end i Ringe. Eleverne var meget mere belastet i social henseende, hvilket stillede nogle specielle krav og satte sit præg på kammeratskabet. Jeg var alligevel meget glad for at være der, og jeg fik min 10. kl. eksamen.

Året efter ville jeg begynde på HF, men blev ikke optaget. I stedet arbejdede jeg et års tid i en slagterforretning i Helsingør. Samtidig gik jeg på aftenskole for at kvalificere mig til HF. Det var et hårdt, men godt år, jeg tjente en masse penge (syntes jeg dengang – 8 kroner i timen) og lærte at svare igen, når folk er frække – slagtermiljøet er noget for sig selv!

Derefter blev jeg optaget på HF i Helsingør. Dette år var jeg utroligt doven og umotiveret for skolegang, måske fordi jeg havde opdaget, at der er andet til i denne verden. Hvorom alting er, jeg fik tre 6-taller til eksamen, så jeg besluttede mig til igen at gå ud af skolen.

Gennem en annonce i Berlingske Tidende fik jeg stilling i en boghandel i London. Det viste sig at være et forfærdeligt arbejde, jeg skulle sidde stille hele dagen og fik den nette sum af tre kroner i timen. Altså sagde jeg op efter kort tid. Med nogle mennesker jeg lærte at kende, tog jeg så til Frankrig i et par måneder og plukkede vindruer flere forskellige steder, det var fantastisk hårdt rent fysisk – og fantastisk skægt. Da der ikke var flere vindruer at plukke, tog vi tilbage til London igen, hvor jeg tilbragte resten af året med at arbejde i forskellige stormagasiner. Jeg boede det meste af tiden på dansk KFUK, det er det sted de fleste unge danske i London slår sig ned, hvis de ikke er au-pair piger eller -dreng. Min udenlandsfærd sluttede med en »blaffertur« på to måneder rundt i Europa sammen med en ven, jeg havde dengang. Denne periode var meget spændende, synes jeg. Jeg lærte engelsk, oplevede en masse og blev lidt mere moden.

Året efter fik jeg omsider min HF-eksamen med temmelig

dårligt resultat. Det var en ret kedelig tid, jeg boede i København og kendte ikke ret mange, og jeg gad stadig ikke at gå i skole. Det med skolen var for mig bare noget der skulle overstås, så jeg kunne få det adgangsgivende eksamensbevis. Nu efter der er kommet den skrappe adgangsbegrænsning til de videregående uddannelser, er der kommet en noget anderledes konkurrence-mentalitet ind i skolen på alle niveauer – beklageligt synes jeg.

Efter endt eksamen tog jeg igen til London og søgte en stilling som stuepige på et college i Cambridge, denne kunne jeg dog først tiltræde to måneder senere. I mellemtiden ville jeg bo på KFUK hvor jeg tidligere havde boet. Dette gjorde mig en erfaring rigere, nemlig at man aldrig skal vende tilbage til et sted, hvor man har det så godt – fiaskoen er uundgåelig, og det endte da også med, at jeg tog hjem igen, skuffet og deprimeret over at det ikke var så sjovt som første gang.

I stedet begyndte jeg på »Store Restrup Højskole« i januar måned. Valget var ret bevidst, skolen har et politisk tilsnit, som jeg allerede dengang følte mig i overensstemmelse med, det gør jeg også idag. Indholdsmæssigt fik jeg meget ud af opholdet, det gav mig lysten til at komme igang med en hel masse.

Imens jeg boede på højskolen, var min mor flyttet til Vejle, og da jeg gerne ville bo i nærheden af København, flyttede jeg ind på et kollegie i Tårnbæk, der ligger 15 km nord for København. På dette kollegie boede der et par stykker som læste dansk, hvilket gav mig stødet til for alvor at komme i gang. Jeg læser nu på fjerde år, jeg har taget første del og er godt i gang med anden del. Jeg er meget glad for at læse, men det går nok lidt langsomt, fordi jeg må arbejde en del for at klare min økonomi. Jeg er i mellemtiden flyttet sammen med Ole, der også læser dansk, i en efter omstændighederne dejlig lejlighed på Vesterbro.

En kort vurdering af, hvad opholdet i Ringe har betydet, er ubetinget positiv. Jeg havde det godt, fik et skub fremad skolemæssigt – dette gælder specielt for dansk, hvor jeg må erkende, at jeg havde en meget inspirerende lærer.

Desværre ser jeg ikke mere noget til nogle af de gode kamme-

rater jeg havde. Jeg havde i en del år kontakt med Maren »Malle« Poulsen, men det er efterhånden løbet ud i sandet.

De venligste hilsner

Hanne Sishen Henningsen

Dybbølgede 23, II th., 1721 København V.

Fra elevforeningens bestyrelse

Et år er gået. Lige et par ord om hvad elevforeningens bestyrelse har lavet i løbet af året.

Vi havde generalforsamling sammen med elevfesten som blev holdt den 26.-27. maj 1979.

Ingen ændring i bestyrelsen.

Vi havde igen rekordtilslutning med over 200 gæster + nuværende elever og lærere, ialt ca. 350.

Formanden har i årets løb deltaget i en del af skolens bestyrelsesmøder. – Det er interessant at følge med i, hvad der sker på vores gamle skole.

Vi har holdt et par bestyrelsesmøder på skolen, og vi vil opfordre alle medlemmer til at møde ved næste elevfest, som vil blive afholdt den 31. maj – 1. juni 1980.

En særlig indbydelse til 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 og 50 års jubilarer.

Bestyrelsen vil takke alle dem, som har givet et bidrag til dette elevskrift.

Og sidst, men ikke mindst, en rigtig glædelig jul og et godt nytår, til alle gamle og nuværende elever.

Niels Nyholm – Jens Krogh Andersen
Connie Madsen – Ulrik Hansen – Birgit Aagaard

ELEVMOØDET 1980

LØRDAG DEN 31. MAJ OG SØNDAG 1. JUNI.

Indbydelser udsendes.

Driftsregnskab 1978-79

Indtægter:

Indgået ved elevmødet	5770,00
Salg af årsskrift	14146,00
Renter, bankbog	319,90
Renter, girokonto	17,71
	<hr/>
	20253,61

Udgifter:

Vedr. elevmødet: Indbydelser	514,48
Musik	1650,00
Køkkenhjælp	410,00
Kostudgifter	1000,00
Festtegn	14,15
Gave til Erling Andersen	300,00
Årsskrift, kuverter	58,30
Porto	3120,00
Trykning	12073,00
Overskud	1113,78
	<hr/>
	20253,61

STATUS PR. 24. 5. 1979

Aktiver:

Kassebeholdning	1580,55
Bankbog	4556,53
Girokonto	42,75
Ørefrunding	0,02
	<hr/>
	6179,35

Passiver:

Kassebeholdning ved begyndelsen	5065,57
Årets overskud	1113,78
	<hr/>
Kapital ved afslutning	6179,35

Ringe, den 24. maj 1979.

Regnskabet stemmer.

Robert Hune-Rasmussen

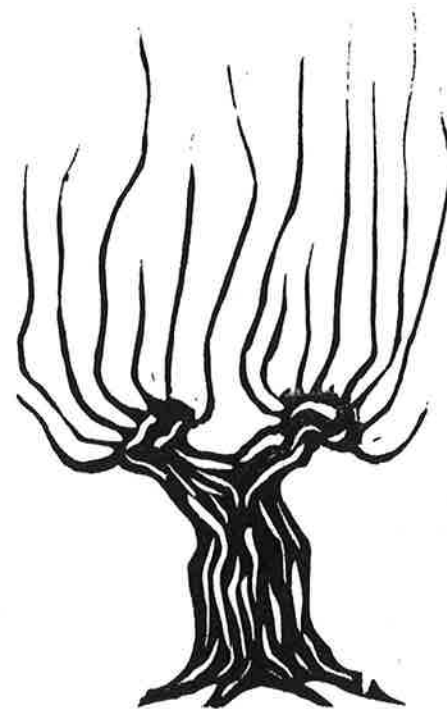
Esther Torp

Eleverliste 1979-80

Benedikte Andersen, H. C. Lumbyesvej 36, 5482 Lumby.
Ellen Kobberø Andersen, Bregnesletvej 1, Skovby, Vojens.
Hanne Elisabeth Andersen, Lodsvej 11, Stige, 5270 Odense.
Ane-Lise Arndal, Lyngesvej 212, 3450 Allerød
Jan Bøjsen, Rasmus Rasks Alle 41, 5681 Bellinge.
Synnøve Carlsson, Rimsø-Kastbjerg Præstegård, Rimsø, Grenå.
Erling Christensen, Skovbovænget 26, 6360 Tinglev.
Karin Christensen, Hessum Bygade 42, 5450 Otterup.
Lisa Christensen, Bjørnø 5, 5600 Fåborg.
Yvonne Christensen, Bjørnø 5, 5600 Fåborg.
Ninette Christiansen, Pilevang 5, 4534 Hørve.
Birthe Egdal Davidsen, Skolevej 15, 5690 Tommerup.
Susanne Kildegård Drøschler, Nørre Alle 9 a, 2. th. Kalundborg.
Jens Duborg, Kornmarken 10, Foldingbro, 6650 Brørup.
Hanne Egeberg ,Bjerregårdsvej 5, 7760 Hurup.
Susanne Eriksen, Slettensvej 176, 5482 Lumby.
Lissi Ernst, Møllebakken 45, 6430 Nordborg.
Lene Fagerlund, Odensevej 15, 5750 Ringe.
Henrik Fenger, Skippervej 39, 5270 Stige.
Hanne Pia Grabas, Myrupvej 1, Myrup, 4700 Næstved.
Ebbe Finn Hansen, Rugårdsvej 455, 5210 Odense NV.
Frank Edsbjerg Hansen, Granvej 21, Dyrup, 5210 Odense.
Heidi Lindegård Hansen, Holsten Carisiusgade 9, 5600 Fåborg.
Helle Hornemann Hansen, Holmdrupvej 13, 5881 Skårup.
Jan Lynges Hansen, Odensevej 76, 5862 Herrested.
Jannick Hans Thennov Hansen, Kørupvænget 15,
5230 Odense M.
John Bisgård Hansen, Fænøvænget 12, 5000 Odense.
Palle Hinrichsen, Fasanhaven 46, 4220 Korsør.
Klaus Holm, Emmelevvej 40, 5483 Kappendrup.

Henrik Høiby, Cort Adelersgade 8, 3. tv. 1310 København.
Anne Dorte Jensen, Ferritslevvej 137, 5863 Ferritslev.
Doris Jensen, Ganløsevej 40 b, 3520 Farum.
Erik Jensen, Nebbevej 12, 4534 Hørve.
Finn Aarlund Jensen, Byghøjvej 9, 5681 Bellinge.
Ivan Aarlund Jensen, Byghøjvej 9, 5681 Bellinge.
Jens Thorvald Jensen, Sarumgårdsvej 1, 5290 Marslev.
Kim Balle Jensen, Kastbjergvej 1, Bølling, 6900 Skjern.
Per Michael Jensen, Dybendalen 6, 5330 Munkebo.
Lone Jeppesen, Skovrevlgyden 12, 5653 Nr. Lyndelse.
Linda Johannesen, Strandholtvej 31, 5270 Odense.
Bettina Jette Johansen, Hammesbrovej 4, 5883 Oure.
Vivi Juel, Nylandsvej 17, 5700 Svendborg.
Annelise Jørgensen, Bøllemose 4, 5771 Stenstrup.
Birthe Ladegård Jørgensen, Nygade 4, Guderup, 6430 Nordborg.
Ellen Marie Jørgensen, Bøllemose 4, 5771 Stenstrup.
Jens Erik Jørgensen, Bøllemose 4, 5771 Stenstrup.
Jørgen Højvang Jørgensen, Visbygård, Skovgyden 13,
5540 Ullerslev.
Nis Kamp, Finsens Alle 25, 5230 Odense M.
Jens Christian Kjergård, Boesensgade 26, 5800 Nyborg.
Dennis Regin Kristiansen, Næsbygårdsvej 94, 5270 Odense N.
Bent Steeg Larsen, Anderupvej 70, 5270 Odense N.
Jørgen Laurits Larsen, Hedegård, 6360 Tinglev.
Steen Lauridsen, Nelliikevej 24, 5681 Bellinge.
Mariann Lemvang, Vestegade 9, 5560 Årup.
Anne Marie Lilleør, Præstevænget 5, 5871 Frørup.
Torben Lundberg, Strandvejen 177, 3700 Rønne.
Claus Madsen, Maderup skov 1, Særlev, 5471 Søndersø.
Flemming Madsen, Trunderup Dongesvej 5, 5772 Kværndrup.
Marianne Madsen, Røjlevænget 108, 3450 Allerød.
Malene Madsen, Lundegårdsvej 61, 5690 Tommerup.
Gunner Los Mortensen, Lohalsvej 4, 5953 Tranekær.
Henrik Enegård Nicolajsen, Odensevej 153, 5800 Nyborg.
Bente Nielsen, Stensbjerg Mølle, 5690 Tommerup.
Jan Mogens Nielsen, Solsortevej 8, 5210 Odense NV.

Jesper Rosager Nielsen, Strandvejen 2, 5882 Vejstrup.
Morten Nielsen, Pilevadvej 13, 5800 Nyborg.
Søren Fjord Nielsen, Gydeagervej 8, 5750 Ringe.
Thomas Nielsen, Bøjdenvej 62, 5800 Nyborg.
Ole Freltoft Olesen, Damms Teglgård 34, 6200 Åbenrå.
Anja Olsen, Sigynsvej 22, 3700 Rønne.
Helle Pedersen, Postkrogen 3, 5540 Ullerslev.
Karsten Bruun Pedersen, Varpøtvej 65, Birkum, 5280 Fraugde.
Per Melin Pedersen, Haugevej 235, 5270 Odense N.
Michael Rix Petersen, Akacievej 8, 5270 Stige.
Solvejg Prest Poulsen, Landevejen 2, 5882 Vejstrup.
Inge Acker Rasmussen, Søgårdsvej 15, 5700 Svendborg.
Jens Rasmussen, Refsvindige, 5800 Nyborg.
Krista Rasmussen, Georgsgade 48, 5000 Odense .
John Theodor Rendtorff, Sundvej 9, Vindeby, 5700 Svendborg.
Kirsten Revsbech, Bogensevej 148, 5475 Gamby.
Gitta Rosager, Kertemindevej 45, Kullerup, 5800 Nyborg.
Lars-Henrik Senniksen, Fredericiagade 10 a, 1310 København.
Jesper Simonsen, Bøjdenvej 138, 5800 Nyborg.
Maj-Brit Stub, Valby Langgade 197, 2. th., 2500 Valby.
Jane Søndegård, Drosselvej 13, 5560 Årup.
Hanne Conrad Sørensen, Røde Kro 44 - 5, 5600 Fåborg.
Anders Toft, Kildeagervej 2, 2690 Karlslunde.
Kim Sætre Thomsen, Strandholtvej 48, 5270 Odense N.
Michael Taarnberg, Digestykket 27, 2730 Herlev.
Susanne Vedel, Vestegade 77, 4970 Rødby.
Preben Wolff, Ignekærvænget 1, 5483 Kappendrup.
Jens Ove Nordkvist, Rævedalen B587/2, Godthåb.
John Hansen, Rækkehus 41/3, Godthåb.
Karoline Mølgård, Jacobshavn.
Charlotte Kløvgård Rasmussen, Enghavevej 10, Ryslinge.
Brenda Therese Olsen, Pårupvej 40, 5210 Odense NV.
Kirsten Møller Larsen, Høstlyngen 45, 5270 Odense N.

Indholdsfortegnelse

Ved skolens formand	3
Kære tidligere elever	5
Er krig og nød menneskehedens skæbne?	9
En hilsen til gamle elever	11
Den glemte verden	14
Let's face the music and dance	16
En grufuld oplevelse	18
Om at arbejde sammen	19
Den frie Lærerskole	20
Et spring fra den ene side af katederet til den anden	22
Kære gamle elever!	24
Julen er over os	27
Frihed og ide er uløseligt forbundet	30
En hilsen fra friskolen	34
Lejrskole på Ærø 17.-20. sept. 1979	36
Pennevennerne	40
Elevhilsener	42
Fra elevforeningens bestyrelse	56
Driftsregnskab 1978-79	57
Elevliste 1979-80	58